

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR:

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Inalta Curte de casație și justiție, s. II: Tereza și Nicu Ghica cu M. S. Hornstein, S. L. Cornea și alții.

Idem: Administrația financiară de Putna cu A. Gotesman (fiscal);

Idem: Căpitan N. Budișteanu cu Ad-ția financiară de Dâmbovița (fiscal);

Idem: Al. Măciuceanu cu Ad-ția financiară de Vâlcea (fiscal);

Idem: Constantin Zăgănescu cere ștergerea d-lui N. Popescu-Richman din listele electorale col. I senat de Olț;

Idem: A. G. Becheanu cere înscrierea lui Gheorghe Stănescu în listele electorale ale col. II Senat de Olț.

Tribunalul jud. Neamțu și Curtea de Apel din Iași, secția II: Ministerul public cu C. G. al Ursulesei (Transformarea amenzilor în închisoare) cu o Adnotație de d-l S. Scriban;

UN DESIDERAT de d-l I. Gr. Periețeanu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secț. II

Audiența de la 8 Maii 1902

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Teresa Ghica și Nicu Ghica cu M. S. Hornstein, S. L. Cornea, Adolf Gu man, Creditul funciar rural, A. Bercovici, Solomon Iuster, A. Lindenberg, David Solomon, Casa de depuneri și consemnațiuni și gresierul trib. Ilfov, secția de notariat

Hotărâri.—Motivare.—Mijloacele ce judecata este în drept a discuta.—Mijloace propuse prin concluzii scrise și nepropuse oral la desbaterea cauzei.

Poprire.—Sume viitoare.—Imprumut cerut și acordat de Creditul funciar.—Dacă se poate face poprire pe suma acestui imprumut.—Validare.—Condițiuni.—(Art. 455 Pr. civ.: art. 1718 C. civ.).

Prescripție.—Renunțare la prescripție.—Dacă creditorii celui ce a renunțat au dreptul a invoca, în locul debitorului lor, această prescripție, și a o opune.—Condițiuni.—Calea pe care o pot opune.—Validarea poprirei.—(Art. 1843 și 1907 Codul civil).

1. Instanțele de fond sunt în drept a nu discuta motive nedesvoltate oral și coprinse numai în concluziile scrise depuse în urma încheerii desbaterilor cauzei.

2. Poprirea pe sume viitoare, considerată ca un act de conservare, produce toate efectele dacă la epoca validării creanța există, e certă, și sumele datorite în virtutea creanței ce datoresc, și dar un creditor e în drept să recurgă la o poprire

asupra unor sume viitoare ce s'ar datori în virtutea principiului art. 1718 din Codul civil, după care, bunurile debitorului, prezente și viitoare, au a răspunde pentru împlinirea îndatoririlor luate.

Ast-fel se poate valida poprirea făcută pe sumele ce au să provină dintr'un împrumut cerut și acordat de Creditul funciar.

3. Creditorii au dreptul a invoca prescripția la care debitorul lor a renunțat, dar pentru ca ei să poată exercita acest drept trebuie să dovedească că prin renunțarea debitorului li s'a causat un prejudiciu, fără însă să fie trebuință a dovedi și fraudă, pentru că pe simpla existență a pagubei dovedite, creditorii pot să ceară anularea actelor făcute grațuit de debitorul lor.

Această nulitate o pot opune creditorii cesionarului ce intervine ca să oprească validarea sumelor poprite de dînsii, și pentru această opunere nu e trebuință de exercitiul unei acțiuni pe cale principală, căci în instanța poprirei care este conformă mersului regulat al unui proces ordinar, creditorul popritor poate invoca, ca a-părare, toate mijloacele.

Decisiunea 159/902. — Respins recursul făcut de Teresa Ghica cu autorizația so'ului său Nicu Ghica, contra decisei Curții de apel din București, s. I, No. 69/901 în proces cu M. S. Hornstein, S. L. Cornea și alții.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier R. N. Opreanu;

Pe d-nii avocați V. Miclescu, C. Crupenski și D. Comșa din partea recurentei în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat V. Antonescu din partea Societ. creditului funciar rural și pe d-nii avocați C. C. Arion și P. Borș, din partea intimaților Bercovici și Hornstein în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

1. Esces de putere. Curtea refuză a discuta motivul nostru decisiv întemeiat pe regulile imputațiunei plăței

sub cuvânt că acest motiv nu ar fi fost dezvoltat oral în instanță, dar uită că ea însăși constatase contrariul în corpul hotărârii și nu ține seamă că în cererea noastră de apel ne întemeiam și pe acest motiv; iar dovada că am dezvoltat motivul oral înaintea Curții este, că în opinia minorității acest motiv e discutat. Refuzând a examina acest motiv decisiv Curtea comite un exces de putere care viciază decizia sa».

Considerând că Curtea nu discută oare care motive ale părții recurente pentru că nu au fost dezvoltate oral, și trecute în concludii;

Ca într'adevăr Curtea e în drept a nu discuta motive nedezvoltate oral și cuprinse numai în concludiile scrise depuse în urma încheerii desbaterilor cauzei; că alt-fel ar fi o surprindere pentru partea adversă în litigiū, când o instanță judecătorească ar putea discuta motive care n'au fost propuse oral, și care prin urmare în discuția orală și contradictoriū n'au putut fi combătute;

Că de aceia motivul e neîntemeiat.

Asupra motivelor II și III de casare:

II. «Omisiune esențială. Apelul nostru tindea pe de o parte la invalidarea popririi validate de tribunal, iar pe de alta la condamnarea celor-l'alți creditori din proces la daune interese către noi pentru străgăniurile ce ne au cauzat prin popririle lor. Curtea nu se pronunță de loc asupra acestui mijloc».

III. «Violare și greșită interpretare a art. 455 Pr. civ. și 1718 Cod civil. Curtea de și constată că în momentul când a făcut Bercovici poprirea în mâinele Creditului rural, Creditul nu datora nimic d-lui N Ghica, validează totuși poprirea pe motiv că din acest art. 455 comb. cu 1718 C. civ. nu rezultă că se poate popri și o avere viitoare, datorită sub condițiune. Curtea violează art. 455 Pr. civ. care spune că nu se poate popri de cât sume datorite, fie datorite cu termen, fie sub condițiune, dar consfințite prin creanțe viitoare. A înființa o poprire asupra unei datorii ce va rezulta în viitor dintr'o convențiune neîncheiată încă, sub cuvânt că după art. 1718 C. civ. și averea viitoare a debitorului formează gajul creditorilor săi, însemnează a executa acum o creanță asupra unei eventuale și presupuse averi viitoare a debitorului, adică o executare asupra neantului».

Având în vedere că e constant că Bercovici ca creditor al lui N. Ghica a cerut poprirea pe sumele dintr'un împrumut ce era să se contracteze la Creditul funciar rural și că la validarea popririi împrumutului, Creditul funciar acordase împrumutul;

Că ast-fel este a se ști dacă o poprire efectuată pe sume ce eventual erau să fie ale debitorului în urma unui împrumut ce era să se putea a se acorda este validă;

Considerând că în genere conf. art. 455 poprirea se săvârșește pe sumele datorite de cel al treilea debitorului, că prin urmare sumele datorite de un al treilea debitorului nu pot fi poprite, dar suma unei creanțe viitoare nu poate fi poprită în acest sens că dacă până la validare, creanța nu e cert lichidă, validarea nu va putea fi pronunțată, dar nimic nu se opune ca poprirea să producă efecte ca un act de conservare până când creanța se va naște și când apoi sumele datorite debitorului din acea creanță vor fi atinse de poprire, cu toate urmările ce implică poprirea;

Că ast-fel poprirea pe sume viitoare să fie incerte, considerat ca un act de conservare, produce toate

efectele, dacă la epoca validării creanța există, e certă, și sumele datorite în virtutea creanței se datoresc;

Că un creditor e în drept să recurgă la o poprire asupra unor sume viitoare ce s'ar datori în virtutea unei creanțe încă neexistență în virtutea principiului art. 1718 Cod civil după care bunurile debitorului prezente și viitoare au a răspunde pentru împlinirea îndatoririlor luate;

Considerând că dacă de alt-fel nu s'ar admite poprirea sumei provenind dintr'o creanță viitoare, de multe ori creditul ar fi lipsit de singurul mijloc de a se plăti din sume de care are cunoștință să au să fie ale debitorului, și de care debitorul ar putea dispune îndată ce el ar fi proprietarul lor;

Considerând că în speță trib. validând poprirea cerută de Bercovici pe sumele ce erau să provină dintr'un împrumut cerut de N. Ghica, și care fusese acordat, trib. a pronunțat validarea, prin aceasta nu s'a violat art. 455 Pr. civ. iar dacă Curtea discută caracterul și validitatea unei popriri în condițiile speței, nu poate fi vorba de omisiune esențială, precum se invocă în motivul II de casare.

Asupra motivului IV și V de casare:

IV. «Violarea principiilor generale de procedură și a dreptului de apărare. Pentru a putea obține validarea popririlor ce adversarii făcuseră d-nei T. Ghica au invocat în locul debitorului lor N. Ghica prescripțiunea unor dobinzi. Dovedindu-se însă, că la această prescripțiune N. Ghica renunțase printr'un act autentic, adversarii d-nei Ghica au replicat cerând anularea acestei renunțări. Noi am arătat Curții că o asemenea cerere nu se poate face în mod incidental într'o instanță de validare de poprire,—materie excepțională cu o procedură specială—ci trebuie să se ceară pe cale principală. Cu toate acestea, Curtea, a admis contrariul, violând ast-fel principiile generale de procedură și dreptul nostru de apărare, lipsindu-ne de beneficiul procedurii ordinare».

V. «Greșită interpretare a art. 1634 C. civ. și exces de putere. Creditorii popritori au pretins atât la tribunal, cât și la Curte, că în virtutea numai a calității lor de creditori pot pe baza art. 1843 C. civ. să invoace față de d-na T. Ghica prescripțiunea la care renunțase prin act autentic debitorul lor N. Ghica, și că nu au nevoie să dovedească nici că această renunțare ar fi fost făcută în fraudă drepturilor lor, nici cel puțin că renunțarea aceasta le-ar cauza prejudiciu».

«Curtea nu și însușește în totul această teorie, ci hotărăște că e de ajuns ca renunțarea să fi cauzat prejudiciu creditorilor pentru ca ei să aibă dreptul a o anula indirect invocând prescripțiunea în locul debitorului lor pe baza art. 1843 Cod civil și atunci fiind că adversarii noștri, care susținuse altă teorie, nu se îngrijise a stabili acest element al prejudiciului de care are nevoie după teoria Curții, Curtea printr'un manifest exces de putere, caută dovezi tinzând la stabilirea prejudiciului fără a reuși alt-fel să îl stabilească, apoi interpretează greșit art. 1843 Cod civil când susține că nu trebuie creditorii să probeze fraudă, greșește încă fiind că de și debitorul are angajat tot patrimoniul său față de creditori, el rămâne însă liber de a dispune de acest patrimoniu întru cât nu o face în fraudă drepturilor creditorilor săi. Deci când ei renunță la prescripțiune face un act permis, opozabil creditorilor săi, și pe care aceștia nu îl pot doborî de cât dovedind că e făcut în fraudă lor».

Având în vedere că prin decizia supusă recursului se constată că N. Ghica a renunțat în favoarea soției sale Teresa N. Ghica la prescripția prevăzută de art. 1907; că prin aceasta a trecut în patrimoniul cesionarei soții, dobânzii prescise pe trei ani în sumă de 36000 lei;

Având în vedere că Curtea declară că creditorii lui N. Ghica pot conform art. 1843 Cod civil să invoace prescripția pe care debitorul lor n'a voit a o invoca fără să fie trebuință a dovedi existența fraudei, și e destul creditorii să aibă interes să invoace prescripția pentru că întemeindu-se pe dispoziția art. 1843 C. civ. să invoace prescripția la care debitorul lor a renunțat;

Că prejudiciul este pentru că cu tot împrumutul contractat de N. Ghica la Creditul funciar rural în sumă de 500000 lei, mai rămân creditori chirografari nesatisfăcuți în sumă de 48000 lei;

Având în vedere că Curtea mai declară că creditorii pot opune prescripțiunea la care s'a renunțat ca mijloc de apărare contra intervenției Teresa N. Ghica;

Considerând că dacă debitorul renunță la efectele prescripției, nu poate cât timp el are creditorii, astfel că pierderea e nu numai pentru debitorii ei și pentru creditorii lui, și de aceea creditorii au dreptul conform art. 1843 a invoca prescripția la care debitorul a renunțat;

Că însă ca creditorii să poată exercita acest drept acordat de art. 1843, trebuie să dovedească că prin renunțarea debitorului, s'a cauzat un prejudiciu creditorilor, fără însă să fie trebuință să dovedească și fraudă pentru că pe simpla existență a pagubei dovedite, creditorii pot să ceară anularea actelor făcute de debitorul lor gratuit, și în speță fiind pagubă stabilită de Curte, învederat că art. 1843 este bine aplicat;

Considerând că nulitatea o pot opune creditorii cesionarei soții care intervenea ca să oprească validarea sumelor poprite de creditorii lui Ghica; Că pentru această opunere nu e trebuință de exercitiul unei acțiuni pe cale principală, căci în instanța poprirei, care este conformă mersului regulat al unui proces ordinar ca apărare creditorul popritor poate invoca toate mijloacele și de alt-fel creditorul urmăritor ar fi mărginit în apărarea sa a invoca unele mijloace, și astfel a îngrevia și zădărnici urmărirea unui drept, fără motiv plausibil și fără ca procedura civilă să prescrie ceia ce se susține de recurent;

Că așa fiind și aceste motive sunt neîntemeiate.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Audiența de la 12 Martie 1902

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Ad-ția financiară Putna cu A. Gotesman, recurs fiscal

Contribuții directe.—Patentă.—Comerciant ce exercită comerțul său în aceeași comună, dar în diferite prăvălii.

Când un comerciant exercită un comerț în aceeași comună dar în diferite prăvălii, va plăti dreptul de patentă întreagă pentru comerțul cel mai ridicat și osebît jumătate pentru fie-care prăvălie, dupe categoria aceluși comerț.

Decisiunea 334/902.—Casată decisiunea comisiunii de apel din județul Putna No. 247/902, în urma recursului făcut de ad-ția financiară de Putna, proces fiscal cu A. Gotesman.

Curtea,

Ascultând pe d-l Grecescu, reprezentantul fiscului, în dezvoltarea motivelor de recurs. și

Pe d-l avocat Ion G. Teodor, din partea intimatului A. Gotesman, în combaterea recursului.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

Că în mod ilegal comisia de apel nu a impus pe intimat cu $\frac{1}{2}$ patentă pentru hotelul ce l are, de oare-ce în același oraș, mai ține un hotel pentru care plătește o patentă întreagă de hotelier;

Considerând că se constată că intimatul exercită profesiunea de hotelier în două localuri deosebite în orașul Focșani;

Că după art. 7 din legea patentelor, când comerțurile sau industriile se exercită în aceeași comună dar în diferite prăvălii se va plăti dreptul de patentă întreagă pentru comerțul sau industria cea mai ridicată și osebît jumătate pentru fie-care prăvălie după categoria aceluși comerț sau industrie;

Că în speță fiind constant că apelantul plătește o patentă întreagă de clasa I pentru hotel Regal, trebuie a fi impus și la jumătate patentă de hotelier pentru hotelul Bristol;

Că comisiunea de apel decizând că intimatul pentru hotel Bristol nu are a plăti nici o patentă pe motiv că plătește o patentă de hotelier pentru cel alt hotel Regal a violat dispozițiunile art. 7 din legea patentelor și decizia are a fi casată pentru că intimatul să fie impus la $\frac{1}{2}$ patentă pentru hotelul Bristol;

Că motivul fiind fondat are a se admite.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 28 Martie 1902

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Căpit. N. Budișteanu cu Ad-ția financiară de Dâmbovița, recurs fiscal

Contribuții directe.—Modificarea rolurilor în cursul periodului.—Cine o poate face.—Înscrierea unui imobil pe un alt nume.—(Art. 52, 53 și 54 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor directe).

1. *Modificarea rolurilor în cursul periodului se face prin comisiunile de prefaceri, adică mai întâi de comisiunea comunală și apoi de comisiunea de apel în a doua instanță.*

2. *Comisiunile comunale de prefaceri nu sunt competente a impune înscrierea unui imobil pe un alt nume.*

Decisiunea 678/902.—Respins recursul făcut de Căpitan N. Budișteanu contra decisiunei comisiiei de apel din județul Dâmbovița cu No. 676 din 1902 în proces cu fiscal.

S'a ascultat d-l I. Arion din partea fiscului în lipsa recurentului.

Curtea deliberând.

Având în vedere că rău comisiunea de apel i-a respins cererea sa de a-i se reduce foncierea moșiei sale de la $6\frac{1}{2}\%$ la $5\frac{1}{2}\%$ pe motiv că n'a făcut această cerere la comisia comunală mai întâi. căci odată cu această cerere a cerut și trecerea moșiei pe numele său, lucru ce nu putea face la comisiunea comunală de prefaceri care nu e competentă a impune înscrierea unui imobil pe un alt nume;

Având în vedere că din combinațiunea art. 52, 53 și 54 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor directe modificarea rolurilor în cursul periodului, se face prin comisiunile de prefaceri, adică

mai întâiu, de comisiunea comunală și apoi de comisiunea de apel în a doua instanță;

Că așa fiind, cu drept cuvânt comisiunea de apel a respins cererea recurentului de a-i se scădea fonciera moșiei sale de la $6\frac{1}{2}\%$ la $5\frac{1}{2}\%$ întru cât nu a făcut această cerere la comisiunea comunală.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Audiența de la 7 Martie 1902

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Al. Măciucianu cu Ad-ția financiară de Vâlcea, recurs fiscal

Contribuții directe.—Patentă.—Hotelieri.—Proprietari de imobile în stațiunile balneare. — Inchiriere de camere mobilate cu luna.—Asemănarea lor cu hotelierii. — De ce imposit sunt scutiți prin legea din 1890. — Taxă proporțională.—Cum se calculează.— (Art. 5 din legea de la 1890 pentru vânzarea în loturi a terenurilor statului din stațiunile balneare).

1. Sunt supuși la patentă fixă și la o taxă proporțională hotelierii cari închiriază camere la pasageri, și nu este nici o rațiune a distinge între acei hotelieri cari închiriază camere cu ziua și acei ce închiriază cu luna, întru cât scopul este același speculația imobilului într'un fel sau în altul.

Ast-fel, proprietarii de imobile, hoteluri sau vile, din stațiunile balneare, cari dau cu chirie odăi mobilate, cu luna, în timpul sezonului, sunt puși pe aceeași linie cu un hotelier, și dar trebuiesc impuși la plata patentei de hotelier, fără ca dășii să poată pretinde a fi scutiți în virtutea legii din 1890, căci această lege a înțeles a scuti vremelnicește pe cei-ce vor cumpăra teren în loturi, de la Stat, în stațiunile balneare, de impositul fonciar, nu însă și de impozitele ce se plătesc când chiar proprietarul imobilului exercită în acel imobil un comerț oare-care și pentru care are a plăti dreptul de patentă stabilit de lege pentru felul comerțului său.

2. Dreptul proporțional se determină în raport cu valoarea locativă a încăperilor în cari se exercită profesiunile sau comerțurile prevăzute în tabelele anexate pe lângă legea patentelor.

Decisiunea 233/902. — Casată decisiunea comisiunei de apel din județul Vâlcea No. 53/902, dupe recursul făcut de Al. Măciucianu în proces cu fiscalul.

S'a ascultat recurentul Al. Măciucianu în dezvoltarea motivelor de casare și d-l Christu Grecescu din partea fiscalului în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor I și II de casare:

I. «Esces de putere și violare de lege, art. 5 din legea de la 15 Mai 1890 care apără de ori-ce dare către Stat pe termen de 10 ani, toate clădirile după loturile vândute de Stat în stațiunea balneară Govora».

II. «Exces de putere impunându-mă la patentă ca hotelier, pe când eu n'am hotel, ci o vilă sub denumirea «Constanța-Marieta» și din care am închiriat camere cu luna».

Considerând că după tabela anexată la legea patentelor litera A, sunt supuși la patentă fixă și la o taxă proporțională hotelierii cari închiriază camere de pasageri;

Considerând că nu este nici o rațiune a distinge între acei hotelieri cari închiriază camere cu ziua și acei ce închiriază cu luna, întru cât scopul este același speculația imobilului într'un fel sau în altul;

Considerând că nu se poate susține că acei ce au hoteluri sau vile în stațiunile balneare în cari închiriază camere cu luna și construite pe locurile cumpărate de la Stat, ar fi scutiți de patentă în virtutea legii din 1890, întru cât din coprinsul articolului 5 din citata lege nu rezultă și nu poate resulta alt ceva de cât că imobilele sunt scutite, de or ce dare către Stat din cauza imobilului, adică de impozitele fonciare, pe timpul prevăzut de lege, nu însă și de impozitele ce se plătesc când chiar proprietarul exercită în acel imobil un comerț oare care, cum este în, speță închirierea de camere mobilate cu luna pentru care se plătește dreptul stabilit de lege pentru acest fel de comerț;

Că prin urmare amândouă aceste motive de casare sunt neîntemeiate.

Asupra motivului III:

«Comisiunea de apel a comis exces de putere violând art. 3 din legea patentelor din 1877, impunându-mă la plata taxei proporționale patentei de hotelier la venitul de lei 6343 din care lei 4343 ea încasați cu registru de chitanțe ce i-am prezentat, și lei 2000 ca încasați de la prăvăliile închiriate altora și pe cari eu nu le am speculat nefăcând nici un comerț».

Având în vedere art. 3 din legea de la 23 Martie 1877, lege care pe lângă taxa fixă de patentă a înființat și un drept proporțional;

Considerând că după acest text de lege dreptul proporțional se determină în raport cu valoarea locativă a încăperilor în cari se exercită profesiunile sau comerțurile prevăzute în tabelele anexate pe lângă legea patentelor;

Considerând că, în speță, comisiunea de apel impunând pe recurent la un drept proporțional pentru comerțul ce a făcut nu numai asupra valorii locative a camerelor mobilate ce a închiriat cu luna în vila sa, ci și asupra valorii locative a prăvăliilor ce a închiriat altor comercianți și în cari el n'a făcut nici un comerț valoare ce se ridică la suma de 2000 lei, a violat art. 3 din legea din 1877, și deci acest al treilea motiv este întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 23 Aprilie 1902

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Constantin Zăgănescu, cere ștergerea d-lui N. Popescu Richman din listele electorale ale coleg. I Senat din Olt

Drept electoral.—Domiciliu politic.—Condițiuni pentru a putea figura ca alegător într'un județ oare-care.— (Art. 35 din legea electorală).

Domiciliul politic al fie-cărui alegător este, după alegerea sa, în orașul, în județul, sau în comuna în care 'și plătește darea directă, sau unde 'și are proprietatea ori principalul său așezământ.

Ast-fel cel ce nu plătește darea directă în județul unde voește a fi înscris, nici are vre-o proprietate acolo și nici așezământul său ocupațiunea sa nu le are în acel județ, nu poate figura în listele electorale ale aceluși județ chiar fiind dispensat de cens.

Decisiunea 238/902. — Admis apelul făcut de Constantin Zăgănescu, contra sentinței electorale a tribunalului Olt, No. 139/902 și ordonat ștergerea d-lui N. Popescu Richman din listele electorale ale coleg. I de Senat din Olt.

Curtea,

Ascultând pe apelant, în dezvoltarea motivelor de apel,

Deliberând, și

Având în vedere că apelantul cere ca reformându-se sentința tribunalului să se ordone ștergerea lui N. Popescu Richman din listele electorale ale colegiului I de Senat din județul Olt, ca neavând domiciliul politic în acel județ, având domiciliul politic unde 'și-a exercitat până acum dreptul său de alegător și unde continuă a fi înscris în colegiul I de comună, și nu a făcut declarațiile cerute de art. 35 din legea electorală pentru schimbarea domiciliului politic;

Având în vedere că după art. 35 din legea electorală, domiciliul politic al fie-cărui alegător este, după alegerea sa, în orașul, în județul, sau în comuna în care 'și plătește darea directă, sau unde 'și are proprietatea ori principalul său așezământ;

Considerând, în speță, că din sentința apelată și din certificatul No. 29336/902, al administrației financiare de Olt, se constată că N. Popescu Richman, nu se află înscris cu nici o dare în județul Olt, și că locuiește în București, fiind referendar la Curtea de conturi;

Că dar neavând domiciliul politic în județul Olt, de oare-ce nu plătește nici darea directă în acel județ, nici are vre-o proprietate acolo, și nici așezământul său ocupațiunea sa nu le are în numitul județ, densus nu poate figura în listele electorale ale colegiului I de Senat din județul Olt, chiar fiind dispensat de cens;

Că așa fiind, apelul are a fi admis.

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul, etc.

Audiența de la 25 Aprilie 1902

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

A. G. Becheanu, cere înscrierea lui Gheorghe Stănescu, în listele electorale ale coleg. II Senat din Olt

Drept electoral.—Listele electorale.—Permanența lor.—Ștergere.—Cum trebuie să se facă.—Ștergere făcută contrar legilor.—Cerere de înscriere făcută direct la tribunal.

Listele electorale fiind permanente, consiliul comunal nu poate șterge pe un alegător de cât printr'o încheiere în care să se prevadă motivele pentru care densus nu mai poate figura în liste, și această încheiere să fie comunicată alegătorului șters.

Ast-fel, când nu intervine o încheiere a consiliului comunal de ștergere și care să fie comunicată persoanei interesate, ci alegătorul este șters din listele definitive ale primăriei, cel șters ne mai putând face contestație la consiliul comunal, poate cere direct de la tribunal înscrierea sa în liste fără a mai fi făcut în prealabil cerere la consiliul comunal.

Decisiunea 236/902. — Admis apelul făcut de A. G. Becheanu, contra sentinței tribunalului Olt, No. 169/902 și ordonat înscrierea d-lui Gheorghe Stănescu în listele electorale ale coleg. II de Senat din Olt.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat C. Zăgănescu, din partea apelantului A. G. Becheanu, în dezvoltarea motivelor de apel;

Deliberând, și

Având în vedere că apelantul cere ca reformându-se

sentința tribunalului, să se ordone înscrierea lui G-he Stănescu în listele electorale ale colegiului al II de Senat din județul Olt;

Având în vedere că din certificatul cu No. 28972/902, al administrației financiare Olt, aflat la dosar se constată că Gheorghe Stănescu are un venit funciar anual de 884 lei, prin urmare superior venitului de 800 lei cerut de art. 9 din legea electorală, pentru a putea figura în colegiul al I de Senat;

Având în vedere că din listele electorale ale anului trecut, prezentate azi de apelant, se constată că Gheorghe Stănescu a figurat în anul trecut în lista colegiului al II de Senat;

Considerând că listele fiind permanente, consiliul comunal nu putea șterge pe Gheorghe Stănescu de cât printr'o încheiere în care să se prevadă motivele pentru care densus nu mai poate figura în listele electorale, și această încheiere să fie comunicată alegătorului șters;

Considerând că din momentul ce nu intervine o încheiere a consiliului comunal de ștergere, și care să fie comunicată persoanei interesată, ci alegătorul este șters din listele definitive ale primăriei, cum este constant în speță, alegătorul șters ne mai putând face contestație la consiliul comunal, poate cere direct de la tribunal reînscriserea sa în liste, fără a mai fi făcut în prealabil cerere la consiliul comunal;

Că dar, reu tribunalul a respins cererea apelantului ca neadmisibilă;

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul, ect.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI NEAMȚU

Audiența de la 4 Februarie 1902

Președenția d-lui S. SCRIBAN, judecător de ședință

Ministerul public cu G. Gh. al Ursulesei

Sentința penală No 214

Minister public.—Amendă.—Transformarea ei în închisoare.—Cine o transformă.—Când intervin instanțele de judecată.—(Art. 28 C. p.).

Dreptul de a executa pedepsele aparține Ministerului Public, care singur e chemat a rezolvi incidentele ridicate de condamnat relative la executare, și numai când acesta pretinde că soluțiunea Ministerului Public este ilegală, chestiunea ia un caracter contencios, a cărui soluțiune aparține, de astă dată, tribunalului.

Tribunalul,

Având în vedere adresa No. 9147/901 prin care Parchetul cere transformarea amendei în închisoare în ce privește pe Constantin Gh. al Ursulesei, condamnat la 10 lei amendă, conform art. 175 din legea sanitară, prin sentința acestui tribunal No. 805/901;

Având în vedere procesul-verbal No. 378/901, încheiat de agentul de urmărire al comunei Roznov, care constată că condamnatul e insolubil;

Considerând că dreptul de a executa pedepsele aparține ministerului public, care singur e chemat a rezolvi incidentele ridicate de condamnat relative la executare, și numai când acesta pretinde că soluțiunea ministerului public este ilegală, chestiunea ia un caracter contencios a cărui soluțiune aparține, de astă dată, tribunalului;

Considerând ca pentru ca această regulă de drept

comun să fie înlăturată, e nevoie de o lege specială, cum e Legea monopolului tutunurilor care, în art. 89, obligă tribunalele să transforme amenda în închisoare;

Considerând că, așa fiind, cererea ministerului public ca tribunalul să transforme amenda în închisoare, e inadmisibilă și urmează a fi respinsă ca atare;

Pentru aceste considerante, redactate de d. judecător de ședință, S. Scriban, tribunalul, în neunire cu concluziunile ministerului public, respinge cererea, etc.

(ss) S. Scriban, C. Altangiu.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI, Secțiunea II-a

Audiența de la 14 Martie 1902

Președenția D-lui I. I. VRÂNCEANU, Președinte

Ministerul Public ca apelant cere transformarea amendei în închisoare pentru insolvabilitatea condamnatului G. G. al Ursulesei

Decisia penală No. 398

Amendă. — Insolvabilitate. — Transformarea amendei în închisoare. — (Art. 28 Cod. penal; Art. 175 Legea sanitară).

1. Conform art. 28 Cod penal, în caz de insolvabilitate a condamnatului, amenda se transformă în închisoare, socotindu-se, drept cinci lei, o zi de închisoare;

2. Dispozițiunea art. 28 Cod penal este generală și se aplică la toate cazurile în cari amenda este pronunțată de tribunalul corecțional;

3. Amenzile date conform art. 175 din Legea sanitară, se transformă în închisoare, când condamnatul e insolvabil.

Curtea,

Asupra apelului interjectat de reprezentantul Ministerului Public contra sentinței tribunalului de Neamț, No. 214, de la 4 Februarie 1902, prin care se respinge cererea făcută de parchetul acelui tribunal, de a se transforma în închisoare amenda la care este condamnat numitul Gh. al Ursulesei;

Având în vedere că Gh. al Ursulesei, prin sentința No. 805 de la 6 Iunie 1901, pronunțată de tribunalul Neamț, devenită irevocabilă, a fost condamnat la zece lei amendă în puterea art. 175 din Legea sanitară combinat cu art. 60, al. ultim din Codul penal, pentru că a contravenit dispozițiilor art. 1 și 45 din Regulamentul pentru vaccinare și revaccinare;

Având în vedere că prin procesul-verbal No. 378/901, încheiat de agentul de urmărire al comunei Roznov se constată că acest condamnat este insolvabil, și

Considerând că art. 28 din Codul penal dispune că, la caz de insolvabilitate a condamnatului, amenda se va înlocui cu închisoare, socotindu-se drept cinci lei o zi de închisoare;

Considerând că dispoziția art. 28 Cod penal este generală și se aplică la toate cazurile în cari amenda este pronunțată de tribunalul corecțional;

Considerând că, în specie, amenda de care este vorba a fost pronunțată de tribunal ca pedeapsă, pentru un fapt prevăzut de Legea sanitară și pedepsit cu amendă corecțională; și deci, întru cât condamnatul este în imposibilitate de a achita cei zece lei la care este condamnat, trebuie să sufere două zile de închisoare;

Pentru aceste motive, în unire cu concluziunile d-lui Procuror-General, decide: admite apelul, etc.

(ss) I. I. Vrânceanu, D. Porfiriu, Al. Gh. Hina, T. Crivăț

O p i n i u n e

Subsemnatul sunt de părere a se respinge apelul, pentru motivul că Legea sanitară nu reproduce dispozițiunea din art. 28 c. penal, și că, pe temeiul princi-

piului *nulla poena sine lege*, amenda nu poate fi transformată în închisoare acolo unde legea specială nu prevede asemenea transformare.

(s) M. Șuțu

Adnotație.—Chestiunea hotărâtă de tribunalul Neamțu și venită în apel la Curtea din Iași, e următoarea: cine transformă amenzile în închisoare, instanța de la care emană hotărîrea sa parchetul? La această întrebare, cu drept cuvânt, tribunalul Neamț a răspuns că, atât timp cât afacerea nu are un caracter contencios, e de competența ministerului public. Prin urmare, când condamnatul e insolvabil și când instanța a spus, în dispozitivul hotărîrei, că amenda e dată cu aplicațiunea art. 28 sau 30 din C. penal, procurorul singur trebuie să transforme amenda în închisoare. Dacă, însă, chestiunea prezintă un caracter contencios, puterea administrativă cu care e investit ministerul public încetează, iar jurisdicțiunea de la care emană condamnățiunea e singura competentă să statueze asupra incidentului. În celelalte cazuri, ministerul public conservă, ca o consecință a obligațiunii de a face să se execute pedepsele, puterea de a rezolvi incidentele relative la executare (1).

În caz când instanța a omis de a se pronunța asupra chestiunei dacă amenda se transformă sau nu în închisoare, atunci, conform art. 28 și 30 C. p., instanța de la care emană condamnățiunea trebuie să intervie și să hotărască asupra acestui punct.

Curtea, însă, nu s'a pronunțat asupra incidentului hotărît de tribunalul Neamțu, ci a decis numai că amenzile date conform art. 175 din Legea sanitară se transformă în închisoare, socotindu-se, drept cinci lei, o zi de închisoare.

Și, mai întîi, observăm că nu' exact când se spune că 5 lei face o zi de închisoare, de și această soluțiune e împărtășită și de Curtea de casație, căci, după cum am demonstrat alta dată (2), zece lei amendă echivalează cu o zi de închisoare, atât la delict, cât și la contravențiuni, căci art. 399 C. p. se referă numai la textele cari edictează o pedeapsă, nu și la acelea cari reglementează modul de transformare al amendei în închisoare, cum sunt art. 28 și 30 C. p., așa că aceste texte au rămas nemodificate de art. 399 C. p. Acest lucru rezultă din chiar textul art. 399 care spune că, *în materie de delict, amenda nu poate fi mai mică de 26 lei noui*. Or, art. 28 prevede o amendă de zece lei și dacă am reduce-o, potrivit art. 399, am avea 5 lei. Art. 399 spune, însă, lămurit că amenda nu poate fi mai

(1) Faustin Hélie. I, 173.

(2) Vezi Curierul Judiciar, No. 62/900.

mică de 26 lei noi. Dar această cifră e tocmai minimul amendei corecționale (art. 8, al. 3 C. p.). Prin urmare, art. 399 se referă numai la textele cari vorbesc de amendă *ca pedeapsă*, căci numai acolo poate fi un *minimum* de 26 lei. De altminterlea, în tabela alăturată în *Monit. Of.* din 1874, se prevede că 5 lei fac o zi de închisoare atât în cazul art. 28, cât și în acel al art. 30 C. p.—Art. 399, însă, zice că, la contravențiunii, amenzile se socotesc fără nici o reducere și de aceea, în codicele Ghețu, la art. 28 s'a pus 5 lei, pe când la art. 30 s'a lăsat suma de 10 lei intactă. Această tabelă, care nu face parte din lege, e, totuș, greșită, căci, cum am spus, în toate cazurile, zece lei amendă fac o zi de închisoare.

Să venim acum la caracterul amendei edictate de art. 175 din Legea sanitară.

O amendă e considerată ca penală, când e pronunțată pentru o *infracțiune* propriu zisă, adică pentru o crimă, delict sau contravențiune. Cu modul acesta, distingem amenzile *penale* de cele *civile*, de *procedură*, și de cele *disciplinare*. De altminterlea, puțin importă natura jurisdicțiunei ce a pronunțat amenda, căci chiar tribunalele civile pot da o amendă cu caracter penal, cum e în cazul art. 326 C. p., care, în partea finală, zice: «Această pedeapsă se va hotări de acelaș tribunal în a cărui cercetare se află prigonirea».

Așa fiind, nu natura instanței, ci a infracțiunii ne va lămuri asupra caracterului amenzii, așa că, pentru a ști dacă un fapt prevăzut și reprimat de o lege în afară de C. penal constituie o infracțiune propriu zisă căreia trebuie aplicate regulile dreptului represiv, trebuie să vedem: a/ care e natura faptului ce urmează a fi pedepsit; b/ care e natura pedepsei cu care e pedepsit. Faptul nu e delict penal de cât dacă intră atât prin natura sa, cât și prin pedeapsa cu care e lovit, în domeniul prescripțiunilor de interes general⁽³⁾.

În ce privește amenzile din C. civ., necontestat că ele nu se transformă în închisoare (Art. 36, 54, 62, în fine, 174, care prevede un caz unic de amendă arbitrară, 1822, etc.). De asemenea, amenzile prevăzute de art. 77, 155, 168, 329, 378 Pr. penală; 188, 207, 216 Pr. civ.; 82 și 88 L. Jud. Pace.

Amenzile date martorilor nu pot, prin urmare, fi transformate în închisoare, de și ei pot fi condamnați la închisoare dacă, în materie penală, sub un motiv neadevărat, nu se prezintă. (Art. 192 C. p.).

Pe lângă amenzile pur civile sau pur penale,

se mai admit și unele cu caracter *mixt*, cum sunt cele date în materie de vămă. Aceste amenzi au și caracterele pedepsei și acelea ale unei despăgubiri, soluțiune împărtășită de Inalta Curte de Casație, s. II-a, No. 258/94. Această deciziune mai pune principiul că amenzile date pentru contravențiunii la legea licențelor, au caracter penal.

De aici Curtea supremă deduce că atari amenzi nu se pot reduce și că, pentru incasarea lor, poate fi urmărit succesorul culpabilului; că la amenzile fiscale, se aplică regulile din C. p. privitoare la amenzi.

Jurisprudența franceză, de asemenea, admite că au un caracter mixt amenzile date în materie de vămă, *contribuțiunii indirecte* și *accize*. În acelaș timp, consideră că la amenzile fiscale predomină caracterul indemnitar, civil, din următoarele puncte de vedere: 1) responsabilitatea amendei se întinde și la persoanele cari, după dreptul comun (Art. 1000 C. civ.), răspund de faptul altuia; 2) nu se aplică art. 40 C. p. Amenda fiscală cea mai mare, nu absoarbe pe cea mai mică; 3) se pot pronunța amenzi fiscale în contra unui minor de 15 ani care a lucrat fără pricepere, căci aici nu e vorba de o pedeapsă; 4) în privința retroactivității, se aplică C. civ. (Art. 1), nu C. pen. (Art. 2, al. 2).

La amenzile fiscale predomină caracterul penal din următoarele puncte de vedere: 1) din acel al prescripției ce liberează pe condamnat; 2) spre a fi pronunțate, nu se cere proba nici-unui prejudiciu; 3) din punctul de vedere al netransmisibilității contra moștenitorilor a acțiunii ce tinde la pronunțarea amendei. În adevăr, acțiunea penală se stinge prin moartea infractorului. (Art. 12 Pr. p.)⁽⁴⁾.

Garraud critică această diviziune a amenzilor, susținând că ele nu pot fi de cât civile sau penale; în orice caz, mixte nu⁽⁵⁾.

În ce privește L. monop. hârtiei de țigară⁽⁶⁾, tutunurilor și chibriturilor, se aplică art. 28 C. p., căci textele sunt categorice. De asemenea, în ce privește contravențiunile la comerțul ambulant (Art. 19) și delictelor silvice (Art. 40). La legea firmelor, însă, nu se spune nimic despre aplicarea art. 28 C. p., și de aceea trib. Dorohoiu hotărise că instanța se compune fără procuror. Socotim că această soluțiune e greșită, căci textele vorbesc de *recidivă* și e o recidivă de delict, căci amenda e de la 100—2000 lei.

De asemenea, art. 175 L. sanitară e mut în privința aplicațiunei art. 28 C. p. Acest art. pre-

⁽⁴⁾ Garraud, II, 445.

⁽⁵⁾ Ibidem.

⁽⁶⁾ Vezi excelentul articol al colegului nostru, d-l Iulian Teodorescu, în *Curierul Judiciar*, No. 21/902.

⁽³⁾ Garraud, II, 90.

vede, însă, și închisoarea, așa că ne aflăm în fața unui text penal ce reprimă o *infrafracțiune*, cu toate caracterele ei definite mai sus. De aceea, se vor aplica art. 28, 40, 60, 62 și 63 C. p., căci aceste texte fiind generale, cu drept cuvânt Înalta Curte a decis că circumstanțele atenuante se aplică și la contravențiunile vamale (Cas. II, No. 462/86), și, necontestat, e de un interes mai vital, mai de interes general legea sanitară de cât cea vamală, al cărei caracter e fiscal. Dacă, prin urmare, contravențiunile la Legea vamală au un caracter penal, cu atât mai multe acelea privitoare la legea sanitară care apără sănătatea publică.

Din acest punct de vedere, socotim absolut întemeiată soluțiunea Curții din Iași, deși, poate, argumentul adus de minoritate nu e unul din cele slabe.

Ștefan Scriban

UN DEZIDERAT

Prin decretele din 28 Decembrie 1863, 24 Decembrie și 21 Iunie 1864, legiuitorul român, arătând o deosebită solicitudine pentru organizațiunea noastră judecătorească, — organizațiune reclamată de progresele ce se realizașă sau tindeau să se realizeze în acea epocă de adâncă prefacere, — a înzestrat magistratura noastră cu o uniformă, menită să asigure solemnitatea, atât de necesară desbaterilor judiciare.

Decretele menționate, — care au devenit serios obligatorii tocmai la 26 Maiu 1892, — stabilind însă uniforma președinților și judecătorilor Curții de casație, Curților de apel și Tribunalele, nu s'au ocupat, și cu drept cuvânt, de judecătoriile de ocoale, a căror organizațiune s'a efectuat mai târziu. Nimic dar de imputat legiuitorului din 1864.

La 6 Martie 1879 am avut însă o lege organică pentru judecătoriile comunale și de ocoale, și cu toate astea, nimeni nu a îngrijit de completarea dispozițiunilor cuprinse în decretele privitoare la uniforma magistraților, nici chiar legiuitorul din 26 Maiu 1892, care, organizând jurisdicțiunile, a făcut obligatorii dispozițiunile cazute în desuetudine ale decretelor din 1864.

Ast-fel stau lucrurile, și totuși, nu se poate tăgădui importanța unui text de lege, care să prevadă uniforma personalului care compune judecătoriile de pace, și a cărui lipsă constituie astăzi o însemnată lacună legislativă. În adevăr, dacă solemnitatea, absolută necesară desbaterilor judecătorești, a fost motivul pentru care s'au edictat decretele din 1863 și 1864, numai încape îndoială, că portul uniformei pentru judecă-

toriilor ocoalelor este o necesitate imperioasă, mai imperioasă chiar, poate, de cât aceea pe care o reclamă desbaterile cari se desfășoară înaintea unor instanțe judiciare de o treaptă mai înaltă. Căci, în desbaterile care au loc înaintea acestor din urmă jurisdicțiuni, costumațiunea are mai multă importanță estetică, pe câtă vreme, date fiind circumstanțele cari împresoară audiențele înaintea judecătorilor de pace, uniforma ar constitui pentru aceste instanțe, în prim rând, un element de natură a impune respectul și a stimula sentimentul ordinei, a căror lipsă parțială, evident că se resimte.

În definitiv, ori care ar fi adevărul pe care îl conține modul nostru de a vedea, un lucru nu se poate tăgădui, — acela că nu există nici o argumentațiune plauzibilă, care să motiveze selecțiunea ce domnește în magistratura țării, din punctul de vedere care ne preocupă. Și nu putem atribui această situațiune, de cât unei inadvertențe, inerentă, ce e drept, actualului sistem de elaborare al legilor.

În ce privește împrejurarea, că și judecătorii de instrucție sunt lipsiți de uniformă, — al cărei port e și mai serios reclamat de această instituție juridică, — ni se pare o cestiune de fapt, datorită, de sigur, unei neglijențe, de oare-ce, conform art. 14 din legea de organizare judecătorească din 1892, magistrații însărcinați cu instrucția infracțiunilor, sunt numiți dintre judecătorii Tribunalului, cari au o uniformă hotărâtă de lege. Poate că ar fi modificări de făcut în ce privește colorarea cingătoarei, ca semn de distincțiune, dar atâta tot.

Nu ne îndoim dar, că judiciosul personagiū, care se află actualmente în fruntea departamentului dreptății, va înscri și lacuna pe care o semnalăm, în proiectul său de bine-facătoare reforme, la cari se zice că va supune întreaga noastră legislație — fie personal, fie indirect, incredințând această operă de regenerare Consiliului legislativ, pe care, de atâta vreme, țara îl așteaptă să devie o instituție reală. Va săvârși, ast-fel, un act de osebă înțelepciune, pe care îl solicită cu insistență și utilitatea și rațiunea.

I. Gr. Periețeanu

Licențiat în drept

Rugăm pe abonații noștri, rămași în restanță cu plata abonamentelor, să bine-voiască a achita sumele datorite cât mai neîntârziat, direct către d-l Codreanu, la administrația ziarului în București, 6 Splaiul Brâncoveanu Voevod, prin mandat sau timbre poștale, sau în mâinile numai a vechilor încasatori autorizați: Manole Herişescu pentru București și I. Riveanu pentru provincie, de la cari vor primi în schimb chitanțe din registrul cu matcă, prevăzute cu ștampila ziarului nostru.